

מסורת הש"ס

(א) חולין ק, ביצה ג, ג, ערלה פ"ג מ"ז ט"לה ג' ימות פא, ועי' ירוש' תרומות פ"ד ה"ז, ערלה פ"ג ה"ד, א' ע"י חולין יא, (ד) [ע"פ מ' חולין ל, ד"ה מל' טעמא], (ט) ערלה פ"ג מ"א, (ו) שידך לעי"ב.

שינויי נוסחאות

[א] הוה אמינא ה"מ חולין אבל קדשים אימא לא ל"ל (שםכ"י) [ב] ג' ימי הני דאיסורי הנאה נינהו אבל הנך דלאו איסורי הנאה גינהו אימא לא ואי מהכא הרי"א ה"מ קדשים דמיאסא אבל דאיסורי אימא אפילו דאיסורי הנאה ליכטלא ברובא צריכי [ג] ר' ג' ש"ז גע' הקודם אומ' כג' [ד] ל"ל במנינים ומזין אותה למכור במנין. ל"ל וחסיד ומסיד שנינו (שםכ"י), וי"ל עשתי בסמוך דלא בטלי' (שםכ"י):

[ה] מקפדין (ד"ז); [ו] המוספין ללוקח ויתרה (ש"ס); [ז] ל"ל דשרוכין מאד [ומתנ' ויהיוכלין מתקן] (ש"ס); [ח] ל"ל ואפילו שלם (ש"ס); [ט] פירש הכותב שלא תאכל בין רבי' לל"ל (פ"ק) עפ"י חז"ן חורין צו ע"א דל' א"ל; [י] ל"ל'ן נוסף פירוש שאמר שבעה שלא אוכל כל שהוא. וי"ה בתוס' חולין ט' [א] ל"ל כ"ס ב"ס (ש"ס); [ב] שדרכו הנהגה כבולוהו דחשיב כשור הרגול ל"ל (ש"ס); [ג] דל"ל דחשיב החשובין בשעה (בא"ח); [ד] ל"ל בדמין (ש"ס); [ה] ל"ל ועוד משום ש"מ יבין (ד"ז); [ו] כו"ט' ופ"ח, והוא אולי פסול. לזון ופסול ימות פא ע"כ ואומר ר"י דאדמירן לאשמועי' מדמהוירין ביון נסך ואע"ג דלא כתוב איסוריה באורייתא אלא בדמירן קבלה. או שזמא אשמועי' דדוקא ביון נסך מהוירין אויב סבסא ביון ואב סבסא יבין הוי דמא הכי כ"ש דאדמירן לאשמועי' משום דחשיב יבין [ז] ועוד משום דאדמירן לאשמועי' (ש"ס); [ח] כ"מ נוסף דאדמירן מדידה תנא ליה ההם: [יח] לזון הרי"ש בענינה ועוד אפשר שיהי אפי' במתורומא אויסר צור ונמי בירושלמי על מן ההרס, משמע שזר גורם להרס החושב לאסור בשיעור מועט כו' ומיהו שזמא לא מיתוקמא אלא משום דחשיב נפקא ד' אויסר הנאה כו' [ז"ל בבבד' ג"ח] [א] נוסף: שפליגי בתרי' וכמ"ס ב"ק דל' לא היו עוד משער של הימר, אי"כ הו"ל למשולמי' בטל איסור. ע"כ. וכת"י: הלא י"א משעיר המשתלח: [בא] דקאמר רבי לאור דוקא לל"ל (ש"ס); [בב] ר"ת בפי' בתרא (פ"ט); [בג] ל"ל וחד אמר (ש"ס); [בר] [א] נוסף: ומהסתר (ש"ס); [בא] חשיבי הוי שבעה ואורי' מלא כו' לל"ל והשאר מתקן (ש"ס); [בז] בירושלמי (ש"ס); [בז] ל"ל ולא (ש"ס); [בח] נוסף: הגדפס הוא מש"מ. י"א כל אחד יקרב לשם מי שהוא מביעביר יאמר הוי הוא לשם גביעול' שלי (י"י), י"א כל אחד ואחד לשם מי שהוא רוצה ויכרי עלי' אד"י. ותי' מוס' ומתויר' מוס' (בב) דכרי' או ח' מש"מ, וכמתי' שפליגי תלמי':

שיטה מקובצת

והוא אמנה ה"מ לחולין דליכא פסקא. לומר דלא חיישנא להפסדה לחולין האול' דליכא פסקא דקדש אבל לגביה דליכא פסקא דקדש אימא לא כלמרא ליכטלא משום הפסדה דקדשים, ואי"מ אומי' [א] (א"ר)

רציוי דאי מהסס הוה אמינא הני מילי חולין. אבל קדשים אימא ליעביד להו תקנתא דליבטיל איסורי הנאה ברובא וימנא יקרבו כי היכי דלא נפסדינהו לגמרי לכולהו [א] ופרקינן **וניצטיל ברובא**. א דהא כתיב אחרי רבים להטות [שמות כג]: **וכי תימא חשיני**. הואיל ודרכן

למנות: כל שדרכו לימנות. שיש

זני אדם המקפדין במניינם [א] ומוכרין במניינם שנינו דלא בטלי בסמוך דהא משנה דחבילי תילתן שפיר דהא [בהמות] גמי הרבה זני אדם המקפדין [ה] עליהן ומוכרין אותן במנין ואע"פ שיש זני אדם שאין מקפדין כל כך ומוספין יתירה הם מוכרין העדר יחד: **אלא ימ"ד** אם שדרכו **לימנות**. שדרכו מיוחד לכך שאין לה אדם דמוסף עליה יתירה ללוקח ולא מוכר בלא מנין הני אין דרכן מיוחד למנין שיש המוספין [ו] יתירה זו מוכרין העדר בלא מנין: **סילקן**. מין מבלין וחצילין [ז] חשוב מאד שאף טעם העץ שזה לפני ובעל"ז פיגור"י:

צפ' אלו הן הלוקין (מכות א). דקאמר ר"ש אף חטה כברייתה ורבען בריית נשמה חשיבא חטה לא חשיבא דמשמע דהדבר מלוי נכשמה והאל"ה בריית נשמה וחשיבא ואע"ג דרבען גופייהו לא חיישי דהאי טעמא קאמרי ליה הכי וכהאי גוונא אשכחן לקמן בפירקין (דף עו). דלצדין בצאברי בעלי מומין רבי אליעזר אומר יעלו ויח"א לא יעלו ומפרש טעמא דרבי אליעזר משום דכתיב מוס בם [א] הוא דלא ירלו הא ע"י תערוכות ירלו והא דקתני וראה אני את בשר בעל מוס כאילו הוא עזים לדבריהם דרבען קאמר להו * אע"ג דרבי אליעזר גופיה לא חייש להאי טעמא דעאי * **אלא רמאן דאמר את שדרכו לימנות שנינו מאי איכא צ"מיר**. תימה מי גרע שור גדול מאת שדרכו למנות הא אפילו חתיכה בעלמא חשיבא **את שדרכו למנות משום דחשוכה להמכד** בפני האורחים **דפ' גיד הנשה** (חולין ק). וכל הנך י' דברים דחשיני את שדרכו [א] לנאורה ככולהו לא חשיב כשור הגדול ועוד דצפ' בתרא דע"ז (דף עז). חשיב שור הנסקל ואמר' הסם האי תנא תרמי אית ליה דבר שבמנין ואיסור הנאה ולא פריך הניחא למאן דאמר כל שדרכו כו' כדפריך הכא וצביה פ' קמא (דף גא) וצפ' גיד הנשה (חולין ק). שמע מינה לכלל הפחות חשיב את שדרכו ועוד מדפריך הסם דנימני אגוזי פרך ורימויני צאדן ולא פריך מחבילי תלתן משמע דחשיב [א] כשעה דברים ונראה לפרש דמשום חטאות הממות פריך הכא למאן דאמר את שדרכו דמשמע אפי' חטאת העוף כדתניא [ד] במס' קינים (פ"ב מ"א) או שפרח שבין הממות ימותו כולן ואע"ג דקתני במנתי' וצחים ועוף לאו בלל וצח הוא מכל מין דקדשין כל הוצחם משמע על ג' עוף בכלל ואי"ת כיון דהני דע"ז כשעה דברים חשיבי אס כן יין נסך דקתני הסם היינו סחמותו וראה ליה גבי שעה דברים ולא היה להם לימתייהי כו' הני דלא חשיב ככרות של בעל הבית משום דתנא ליה גבי שעה דברים כדמפרש הסם ושמא החמירו ציין נסך לאסור אפי' חציות פתוחות משום דחמיירא עבודה כוכבים משאר איסורין דמעמאה ותופסת דמיה ועוד נראה דלאטריך למיתני חציות סחמותו משום דיון נסך נפקא לן מדברי קבלה ולא כתיבא איסוריה באורייתא ומשמע [א] דהוי כסמס יינס דרבען וס"ד דנטול ועוד [א] אשכחן איסור עבודה כוכבים דקיל לרבי אליעזר דלמיר יא פריין לעבודת כוכבים זני שאין כן בשאר איסורים [א] והשאת אפרש כל הנהג ע"ז היכי חשיבי כשעה דברים יין נסך משכחת לה בחציות סחמותו עבודה כוכבים כעצמות וכוסות דחשיבי ועורות לצובין כשעה ממנו כלי נאה או אי נמי עבודת כוכבים משום דחשיבא לצובדיה וכן עורות לצובין ואי נמי [א] כדמפרש בירושלמי (ש"ס פ"ה ה"ב) יין נסך ועורות כוכבים לצובי' על ג' אס' דרבען צידק מאומה מן ההסם [דברים יז] ואיירי אפילו בחציות פתוחות ושמא לא הביא פסוק זה בירושלמי אלא למימרא דמיניה ילפינן איסורי הנאה דחצי תלת וציפורי מלורע מיירי ציפור דרור גדולים וחשיבי שער נזיר ציפירתא כדאי' צסוק תמורה (דף לה). שעשה זורת ציפור כבגד [א] מעשה רוקס משער נזיר ויש עוד אחרים משער [א] הימר ופטר חמור ובשר תחלב ועגלה ערופה וחולין ששחטוה בצמורה בחתיכות הרלויות להמכד דעדיפי מאת שדרכו וחשיבי כלאזיו פרך ואע"ג דאיסורי הנאה נינהו חשיב ראוי להמכד כיון דאי היתה בעילה היתה ראויה להמכד הלכך לא בטלה והא דאמר' צסוק הערל (יבמות פא): דחתיכה של חטאת טמאה צנאה לא חטאת טמורה היתה הסם אפי' תחבטל לא חשיב ראוי להמכד בפני אורחים כהנים דאין מחזיקין טובה היא לזה שכולן שוין כדכתיב (ויקרא ו) לכל בני אדם תהיה איש כחמיו אבל של חטאת בעל חולין קאמר [א] הסם דלא תעלה דלאו דוקא טמורה בשל חולין דהוא הדין טמאה בשל חולין ועקונטרס פירש צימנות דטמאה בטירותו משום דלפסדא מרובה תששו אבל טמורה בשל חולין הפסד מועט דחזיא לכהנים וזו תימה דכמה איסורי הנאה לא בטלי ולא חיישינן ואי"ת אמאי לא חשיב במסכת ע"ז פרוסה של לחם הפנים וחתיכה של חטאת טמאה וחתיכה של קדשים שמתו וי"ל דבקדשים לא קמיירי ומיהו הוה מצי למתני אצרי שעיר המשתלח למאן דאסר צימנא [דף סו]. וחתיכה של עיר הנדחת ושער של מת דלסקרינן צפ"ק דערינן (דף ז): וקצת קשה מירושלמי לפי מה שפירשמי דהנהו דע"ז עדיפי מאת שדרכו דמשמע הסם דלא הוו אלא י' דברים את שדרכו והכי אימא הסם צפ"ב [א] דמסכת ערלה [ה"ד דר' יוחנן ור"ל איפתלגון חד אמר י' דברים מקדשין דצרי דבר מאיר פ' י' דברים הנשויים צמנשה שכולם את שדרכו ואחרים [א] אמרו כל הדברים מקדשין דצרי דבר מאיר פ' י' דכל שדרכו למנות שנינו (וברי [בא] דלוחס י' דברים דקאמר רבי יוחנן היינו אותם שער דברים דקאמרי רבען וחבילי תלתן הרי ז' ובגד שצנעו בקלפי ערלה ונתערב צאחרים וזובע מלא הסיט בקלפי ערלה ואררו בצגד ואינו יודע איזהו דבתרווייהו תנן הסם * כולן ילקו דצרי ר' מאיר ובגד וסיט תרי מילי חשיבי [בא] וסיט חשיב את שדרכו כדאמר הסם בירושלמי ואורג מלא הסיט מלמר הבכור בצגד דקתני הסם דלנא הבגד קאמר עלה בגמ' [א] [גס הל"ב] דלית תנא דמי צמנשה דצרי ר"מ ואית דלא תני דצרי ר"מ מאן דתני דצרי רבי מאיר אית ליה י' דברים מקדשים פ' שזו היא העשירית ומאן דלא תני דצרי ר"מ מנא ליה י' דברים מקדשין פ' אותן עשרה דברים שאמר ר' יוחנן דמקדשי לר"מ דהוא את שדרכו היכן הם ומשני ר"מ כרע' שמוסיף אף ככרות של בעל הבית והשאת מאי קא קפלי ליה הא איכא כל הנהג דע"ז דאסר אפי' לרבען ור"ס' ועוד דאמר צ"ב דכתיבות (דף קה): דגזי בכור בעל מוס שמתערבו צריי אורסין כל שכן [א] כ"ה הוה את שדרכו * **נתעברו באחרות ואחרות באחרות**. ר"ת ל"ג צסוס מקוס ואחרות צאחרות צקך משנה ששניה צסוק מסכת ערלה ובהנהו דמסכת ע"ז צסוק פירק כל הלולים גבי אפה צו את הפת כו' ובגי בגד שצנעו בקלפי ערלה ובכמה מקומות כיונא צאלו מדפריך לקמן (דף עז). על שמואל דלסר ספק ספיקא בעצדות כוכבים מצרייתא שמתרת דלא [א] משכת דקאי כשמואל אלא רבי יהודה שאסור אפילו צשאר איסורין ספק ספיקא כגון רמוי צדן ושמואל סבר לה כוותיה צחדא ופליג עליה צחדא ואי הוה גרסינן הכא ובמסכת ע"ז ואחרות צאחרות ספק ליה לאתייבא רשויא לשמואל מהגן משניות ולא היה דוחק להביא במצרייתא דרבי יהודה ועוד יא דלקדק מגופה דמתניין דהתם במסכת ערלה (פ"ג מ"ב) גבי צגד שצנעו בקלפי ערלה ובגי צבטיל שצנעו בקלפי ערלה ועוד דחבילי תלתן קתני נתערבו צאחרים ובגי זובע מלא הסיט בקלפי ערלה ואררו בצגד ואינו יודע איזהו ובגי אורג מלא הסיט מלמר ככור בצגד לא קתני נתערבו צאחרים והיינו טעמא משום דאס נתערב צשאר צגדים יכול להסיר מכל אחד מלא הסיט ומישתרי מטעם

כל הזבחים פרק שמיני וזבחים

עב.

ולריבטלן ברובא. דמטעם צריה אין לומר דלא בטלי דאע"ג דאכזר מן החי חשיב צריה (חולין קב): איסור תערוכת דהכא לאו משום אכזר מן החי אלא שלא ישחוט ויאכל משום חטאת הממה ושור הנסקל וכי שחט ליה אזיל ליה איסור אכזר מן החי ואיסור חטאת הממה ושור הנסקל אפי' שלם לא חשיב צריה כמו צבילה וחלז ודס דלא חל צריה ושור הנסקל קטן [ה] שלם אס אין צו כוית בשר אין לוקח עליו משום צבילה דלא חשיב צריה דעוף טמא ודאי חשיב צריה דשאסרו הכתוב אסרו צין גדול צין קטן אע"ג דלית ביה חיות אלא כל שהא צעלמא אס גיד הנשה חשיב ליה צריה צפ' גיד הנשה (שס ב) ליה צריה צפ' גיד הנשה (בן דמי אמר רחמנא לא תאכל גיד אפילו כל שהוא וכן אכזר מן החי חשיב צריה דטעמא דצריה משום דהוי כאילו פירש [א] צין גדול וצין קטן כדמוכח

למיר וכי היכן מלינו בכולל כל שהוא הוא חייב בו ופריך והרי מפרש [א] ומשני מפרש מן הצריה דמי והא דאמר' גיד הנשה רבען דרבי שמעון קאמרי ליה הכי וכהאי גוונא אשכחן לקמן בפירקין (דף עו). דלצדין בצאברי בעלי מומין רבי אליעזר אומר יעלו ויח"א לא יעלו ומפרש טעמא דרבי אליעזר משום דכתיב מוס בם [א] הוא דלא ירלו הא ע"י תערוכות ירלו והא דקתני וראה אני את בשר בעל מוס כאילו הוא עזים לדבריהם דרבען קאמר להו * אע"ג דרבי אליעזר גופיה לא חייש להאי טעמא דעאי * **אלא רמאן דאמר את שדרכו לימנות שנינו מאי איכא צ"מיר**. תימה מי גרע שור גדול מאת שדרכו למנות הא אפילו חתיכה בעלמא חשיבא **את שדרכו למנות משום דחשוכה להמכד** בפני האורחים **דפ' גיד הנשה** (חולין ק). וכל הנך י' דברים דחשיני את שדרכו [א] לנאורה ככולהו לא חשיב כשור הגדול ועוד דצפ' בתרא דע"ז (דף עז). חשיב שור הנסקל ואמר' הסם האי תנא תרמי אית ליה דבר שבמנין ואיסור הנאה ולא פריך הניחא למאן דאמר כל שדרכו כו' כדפריך הכא וצביה פ' קמא (דף גא) וצפ' גיד הנשה (חולין ק). שמע מינה לכלל הפחות חשיב את שדרכו ועוד מדפריך הסם דנימני אגוזי פרך ורימויני צאדן ולא פריך מחבילי תלתן משמע דחשיב [א] כשעה דברים ונראה לפרש דמשום חטאות הממות פריך הכא למאן דאמר את שדרכו דמשמע אפי' חטאת העוף כדתניא [ד] במס' קינים (פ"ב מ"א) או שפרח שבין הממות ימותו כולן ואע"ג דקתני במנתי' וצחים ועוף לאו בלל וצח הוא מכל מין דקדשין כל הוצחם משמע על ג' עוף בכלל ואי"ת כיון דהני דע"ז כשעה דברים חשיבי אס כן יין נסך דקתני הסם היינו סחמותו וראה ליה גבי שעה דברים ולא היה להם לימתייהי כו' הני דלא חשיב ככרות של בעל הבית משום דתנא ליה גבי שעה דברים כדמפרש הסם ושמא החמירו ציין נסך לאסור אפי' חציות פתוחות משום דחמיירא עבודה כוכבים משאר איסורין דמעמאה ותופסת דמיה ועוד נראה דלאטריך למיתני חציות סחמותו משום דיון נסך נפקא לן מדברי קבלה ולא כתיבא איסוריה באורייתא ומשמע [א] דהוי כסמס יינס דרבען וס"ד דנטול ועוד [א] אשכחן איסור עבודה כוכבים דקיל לרבי אליעזר דלמיר יא פריין לעבודת כוכבים זני שאין כן בשאר איסורים [א] והשאת אפרש כל הנהג ע"ז היכי חשיבי כשעה דברים יין נסך משכחת לה בחציות סחמותו עבודה כוכבים כעצמות וכוסות דחשיבי ועורות לצובין כשעה ממנו כלי נאה או אי נמי עבודת כוכבים משום דחשיבא לצובדיה וכן עורות לצובין ואי נמי [א] כדמפרש בירושלמי (ש"ס פ"ה ה"ב) יין נסך ועורות כוכבים לצובי' על ג' אס' דרבען צידק מאומה מן ההסם [דברים יז] ואיירי אפילו בחציות פתוחות ושמא לא הביא פסוק זה בירושלמי אלא למימרא דמיניה ילפינן איסורי הנאה דחצי תלת וציפורי מלורע מיירי ציפור דרור גדולים וחשיבי שער נזיר ציפירתא כדאי' צסוק תמורה (דף לה). שעשה זורת ציפור כבגד [א] מעשה רוקס משער נזיר ויש עוד אחרים משער [א] הימר ופטר חמור ובשר תחלב ועגלה ערופה וחולין ששחטוה בצמורה בחתיכות הרלויות להמכד דעדיפי מאת שדרכו וחשיבי כלאזיו פרך ואע"ג דאיסורי הנאה נינהו חשיב ראוי להמכד כיון דאי היתה בעילה היתה ראויה להמכד הלכך לא בטלה והא דאמר' צסוק הערל (יבמות פא): דחתיכה של חטאת טמאה צנאה לא חטאת טמורה היתה הסם אפי' תחבטל לא חשיב ראוי להמכד בפני אורחים כהנים דאין מחזיקין טובה היא לזה שכולן שוין כדכתיב (ויקרא ו) לכל בני אדם תהיה איש כחמיו אבל של חטאת בעל חולין קאמר [א] הסם דלא תעלה דלאו דוקא טמורה בשל חולין דהוא הדין טמאה בשל חולין ועקונטרס פירש צימנות דטמאה בטירותו משום דלפסדא מרובה תששו אבל טמורה בשל חולין הפסד מועט דחזיא לכהנים וזו תימה דכמה איסורי הנאה לא בטלי ולא חיישינן ואי"ת אמאי לא חשיב במסכת ע"ז פרוסה של לחם הפנים וחתיכה של חטאת טמאה וחתיכה של קדשים שמתו וי"ל דבקדשים לא קמיירי ומיהו הוה מצי למתני אצרי שעיר המשתלח למאן דאסר צימנא [דף סו]. וחתיכה של עיר הנדחת ושער של מת דלסקרינן צפ"ק דערינן (דף ז): וקצת קשה מירושלמי לפי מה שפירשמי דהנהו דע"ז עדיפי מאת שדרכו דמשמע הסם דלא הוו אלא י' דברים את שדרכו והכי אימא הסם צפ"ב [א] דמסכת ערלה [ה"ד דר' יוחנן ור"ל איפתלגון חד אמר י' דברים מקדשין דצרי דבר מאיר פ' י' דברים הנשויים צמנשה שכולם את שדרכו ואחרים [א] אמרו כל הדברים מקדשין דצרי דבר מאיר פ' י' דכל שדרכו למנות שנינו (וברי [בא] דלוחס י' דברים דקאמר רבי יוחנן היינו אותם שער דברים דקאמרי רבען וחבילי תלתן הרי ז' ובגד שצנעו בקלפי ערלה ונתערב צאחרים וזובע מלא הסיט בקלפי ערלה ואררו בצגד ואינו יודע איזהו דבתרווייהו תנן הסם * כולן ילקו דצרי ר' מאיר ובגד וסיט תרי מילי חשיבי [בא] וסיט חשיב את שדרכו כדאמר הסם בירושלמי ואורג מלא הסיט מלמר הבכור בצגד דקתני הסם דלנא הבגד קאמר עלה בגמ' [א] [גס הל"ב] דלית תנא דמי צמנשה דצרי ר"מ ואית דלא תני דצרי ר"מ מאן דתני דצרי רבי מאיר אית ליה י' דברים מקדשים פ' שזו היא העשירית ומאן דלא תני דצרי ר"מ מנא ליה י' דברים מקדשין פ' אותן עשרה דברים שאמר ר' יוחנן דמקדשי לר"מ דהוא את שדרכו היכן הם ומשני ר"מ כרע' שמוסיף אף ככרות של בעל הבית והשאת מאי קא קפלי ליה הא איכא כל הנהג דע"ז דאסר אפי' לרבען ור"ס' ועוד דאמר צ"ב דכתיבות (דף קה): דגזי בכור בעל מוס שמתערבו צריי אורסין כל שכן [א] כ"ה הוה את שדרכו * **נתעברו באחרות ואחרות באחרות**. ר"ת ל"ג צסוס מקוס ואחרות צאחרות צקך משנה ששניה צסוק מסכת ערלה ובהנהו דמסכת ע"ז צסוק פירק כל הלולים גבי אפה צו את הפת כו' ובגי בגד שצנעו בקלפי ערלה ובכמה מקומות כיונא צאלו מדפריך לקמן (דף עז). על שמואל דלסר ספק ספיקא בעצדות כוכבים מצרייתא שמתרת דלא [א] משכת דקאי כשמואל אלא רבי יהודה שאסור אפילו צשאר איסורין ספק ספיקא כגון רמוי צדן ושמואל סבר לה כוותיה צחדא ופליג עליה צחדא ואי הוה גרסינן הכא ובמסכת ע"ז ואחרות צאחרות ספק ליה לאתייבא רשויא לשמואל מהגן משניות ולא היה דוחק להביא במצרייתא דרבי יהודה ועוד יא דלקדק מגופה דמתניין דהתם במסכת ערלה (פ"ג מ"ב) גבי צגד שצנעו בקלפי ערלה ובגי צבטיל שצנעו בקלפי ערלה ועוד דחבילי תלתן קתני נתערבו צאחרים ובגי זובע מלא הסיט בקלפי ערלה ואררו בצגד ואינו יודע איזהו ובגי אורג מלא הסיט מלמר ככור בצגד לא קתני נתערבו צאחרים והיינו טעמא משום דאס נתערב צשאר צגדים יכול להסיר מכל אחד מלא הסיט ומישתרי מטעם

עב.

ולריבטלן ברובא. דמטעם צריה אין לומר דלא בטלי דאע"ג דאכזר מן החי חשיב צריה (חולין קב): איסור תערוכת דהכא לאו משום אכזר מן החי אלא שלא ישחוט ויאכל משום חטאת הממה ושור הנסקל וכי שחט ליה אזיל ליה איסור אכזר מן החי ואיסור חטאת הממה ושור הנסקל אפי' שלם לא חשיב צריה כמו צבילה וחלז ודס דלא חל צריה ושור הנסקל קטן [ה] שלם אס אין צו כוית בשר אין לוקח עליו משום צבילה דלא חשיב צריה דעוף טמא ודאי חשיב צריה דשאסרו הכתוב אסרו צין גדול צין קטן אע"ג דלית ביה חיות אלא כל שהא צעלמא אס גיד הנשה חשיב ליה צריה צפ' גיד הנשה (שס ב) ליה צריה צפ' גיד הנשה (בן דמי אמר רחמנא לא תאכל גיד אפילו כל שהוא וכן אכזר מן החי חשיב צריה דטעמא דצריה משום דהוי כאילו פירש [א] צין גדול וצין קטן כדמוכח למיר וכי היכן מלינו בכולל כל שהוא הוא חייב בו ופריך והרי מפרש [א] ומשני מפרש מן הצריה דמי והא דאמר' גיד הנשה רבען דרבי שמעון קאמרי ליה הכי וכהאי גוונא אשכחן לקמן בפירקין (דף עו). דלצדין בצאברי בעלי מומין רבי אליעזר אומר יעלו ויח"א לא יעלו ומפרש טעמא דרבי אליעזר משום דכתיב מוס בם [א] הוא דלא ירלו הא ע"י תערוכות ירלו והא דקתני וראה אני את בשר בעל מוס כאילו הוא עזים לדבריהם דרבען קאמר להו * אע"ג דרבי אליעזר גופיה לא חייש להאי טעמא דעאי * **אלא רמאן דאמר את שדרכו לימנות שנינו מאי איכא צ"מיר**. תימה מי גרע שור גדול מאת שדרכו למנות הא אפילו חתיכה בעלמא חשיבא **את שדרכו למנות משום דחשוכה להמכד** בפני האורחים **דפ' גיד הנשה** (חולין ק). וכל הנך י' דברים דחשיני את שדרכו [א] לנאורה ככולהו לא חשיב כשור הגדול ועוד דצפ' בתרא דע"ז (דף עז). חשיב שור הנסקל ואמר' הסם האי תנא תרמי אית ליה דבר שבמנין ואיסור הנאה ולא פריך הניחא למאן דאמר כל שדרכו כו' כדפריך הכא וצביה פ' קמא (דף גא) וצפ' גיד הנשה (חולין ק). שמע מינה לכלל הפחות חשיב את שדרכו ועוד מדפריך הסם דנימני אגוזי פרך ורימויני צאדן ולא פריך מחבילי תלתן משמע דחשיב [א] כשעה דברים ונראה לפרש דמשום חטאות הממות פריך הכא למאן דאמר את שדרכו דמשמע אפי' חטאת העוף כדתניא [ד] במס' קינים (פ"ב מ"א) או שפרח שבין הממות ימותו כולן ואע"ג דקתני במנתי' וצחים ועוף לאו בלל וצח הוא מכל מין דקדשין כל הוצחם משמע על ג' עוף בכלל ואי"ת כיון דהני דע"ז כשעה דברים חשיבי אס כן יין נסך דקתני הסם היינו סחמותו וראה ליה גבי שעה דברים ולא היה להם לימתייהי כו' הני דלא חשיב ככרות של בעל הבית משום דתנא ליה גבי שעה דברים כדמפרש הסם ושמא החמירו ציין נסך לאסור אפי' חציות פתוחות משום דחמיירא עבודה כוכבים משאר איסורין דמעמאה ותופסת דמיה ועוד נראה דלאטריך למיתני חציות סחמותו משום דיון נסך נפקא לן מדברי קבלה ולא כתיבא איסוריה באורייתא ומשמע [א] דהוי כסמס יינס דרבען וס"ד דנטול ועוד [א] אשכחן איסור עבודה כוכבים דקיל לרבי אליעזר דלמיר יא פריין לעבודת כוכבים זני שאין כן בשאר איסורים [א] והשאת אפרש כל הנהג ע"ז היכי חשיבי כשעה דברים יין נסך משכחת לה בחציות סחמותו עבודה כוכבים כעצמות וכוסות דחשיבי ועורות לצובין כשעה ממנו כלי נאה או אי נמי עבודת כוכבים משום דחשיבא לצובדיה וכן עורות לצובין ואי נמי [א] כדמפרש בירושלמי (ש"ס פ"ה ה"ב) יין נסך ועורות כוכבים לצובי' על ג' אס' דרבען צידק מאומה מן ההסם [דברים יז] ואיירי אפילו בחציות פתוחות ושמא לא הביא פסוק זה בירושלמי אלא למימרא דמיניה ילפינן איסורי הנאה דחצי תלת וציפורי מלורע מיירי ציפור דרור גדולים וחשיבי שער נזיר ציפירתא כדאי' צסוק תמורה (דף לה). שעשה זורת ציפור כבגד [א] מעשה רוקס משער נזיר ויש עוד אחרים משער [א] הימר ופטר חמור ובשר תחלב ועגלה ערופה וחולין ששחטוה בצמורה בחתיכות הרלויות להמכד דעדיפי מאת שדרכו וחשיבי כלאזיו פרך ואע"ג דאיסורי הנאה נינהו חשיב ראוי להמכד כיון דאי היתה בעילה היתה ראויה להמכד הלכך לא בטלה והא דאמר' צסוק הערל (יבמות פא): דחתיכה של חטאת טמאה צנאה לא חטאת טמורה היתה הסם אפי' תחבטל לא חשיב ראוי להמכד בפני אורחים כהנים דאין מחזיקין טובה היא לזה שכולן שוין כדכתיב (ויקרא ו) לכל בני אדם תהיה איש כחמיו אבל של חטאת בעל חולין קאמר [א] הסם דלא תעלה דלאו דוקא טמורה בשל חולין דהוא הדין טמאה בשל חולין ועקונטרס פירש צימנות דטמאה בטירותו משום דלפסדא מרובה תששו אבל טמורה בשל חולין הפסד מועט דחזיא לכהנים וזו תימה דכמה איסורי הנאה לא בטלי ולא חיישינן ואי"ת אמאי לא חשיב במסכת ע"ז פרוסה של לחם הפנים וחתיכה של חטאת טמאה וחתיכה של קדשים שמתו וי"ל דבקדשים לא קמיירי ומיהו הוה מצי למתני אצרי שעיר המשתלח למאן דאסר צימנא [דף סו]. וחתיכה של עיר הנדחת ושער של מת דלסקרינן צפ"ק דערינן (דף ז): וקצת קשה מירושלמי לפי מה שפירשמי דהנהו דע"ז עדיפי מאת שדרכו דמשמע הסם דלא הוו אלא י' דברים את שדרכו והכי אימא הסם צפ"ב [א] דמסכת ערלה [ה"ד דר' יוחנן ור"ל איפתלגון חד אמר י' דברים מקדשין דצרי דבר מאיר פ' י' דברים הנשויים צמנשה שכולם את שדרכו ואחרים [א] אמרו כל הדברים מקדשין דצרי דבר מאיר פ' י' דכל שדרכו למנות שנינו (וברי [בא] דלוחס י' דברים דקאמר רבי יוחנן היינו אותם שער דברים דקאמרי רבען וחבילי תלתן הרי ז' ובגד שצנעו בקלפי ערלה ונתערב צאחרים וזובע מלא הסיט בקלפי ערלה ואררו בצגד ואינו יודע איזהו דבתרווייהו תנן הסם * כולן ילקו דצרי ר' מאיר ובגד וסיט תרי מילי חשיבי [בא] וסיט חשיב את שדרכו כדאמר הסם בירושלמי ואורג מלא הסיט מלמר הבכור בצגד דקתני הסם דלנא הבגד קאמר עלה בגמ' [א] [גס הל"ב] דלית תנא דמי צמנשה דצרי ר"מ ואית דלא תני דצרי ר"מ מאן דתני דצרי רבי מאיר אית ליה י' דברים מקדשים פ' שזו היא העשירית ומאן דלא תני דצרי ר"מ מנא ליה י' דברים מקדשין פ' אותן עשרה דברים שאמר ר' יוחנן דמקדשי לר"מ דהוא את שדרכו היכן הם ומשני ר"מ כרע' שמוסיף אף ככרות של בעל הבית והשאת מאי קא קפלי ליה הא איכא כל הנהג דע"ז דאסר אפי' לרבען ור"ס' ועוד דאמר צ"ב דכתיבות (דף קה): דגזי בכור בעל מוס שמתערבו צריי אורסין כל שכן [א] כ"ה הוה את שדרכו * **נתעברו באחרות ואחרות באחרות**. ר"ת ל"ג צסוס מקוס ואחרות צאחרות צקך משנה ששניה צסוק מסכת ערלה ובהנהו דמסכת ע"ז צסוק פירק כל הלולים גבי אפה צו את הפת כו' ובגי בגד שצנעו בקלפי ערלה ובכמה מקומות כיונא צאלו מדפריך לקמן (דף עז). על שמואל דלסר ספק ספיקא בעצדות כוכבים מצרייתא שמתרת דלא [א] משכת דקאי כשמואל אלא רבי יהודה שאסור אפילו צשאר איסורין ספק ספיקא כגון רמוי צדן ושמואל סבר לה כוותיה צחדא ופליג עליה צחדא ואי הוה גרסינן הכא ובמסכת ע"ז ואחרות צאחרות ספק ליה לאתייבא רשויא לשמואל מהגן משניות ולא היה דוחק להביא במצרייתא דרבי יהודה ועוד יא דלקדק מגופה דמתניין דהתם במסכת ערלה (פ"ג מ"ב) גבי צגד שצנעו בקלפי ערלה ובגי צבטיל שצנעו בקלפי ערלה ועוד דחבילי תלתן קתני נתערבו צאחרים ובגי זובע מלא הסיט בקלפי ערלה ואררו בצגד ואינו יודע איזהו ובגי אורג מלא הסיט מלמר ככור בצגד לא קתני נתערבו צאחרים והיינו טעמא משום דאס נתערב צשאר צגדים יכול להסיר מכל אחד מלא הסיט ומישתרי מטעם

אלף שכן של צעלים הרבה: יקרב. כל [בז] אחד ואחד לשם מי שהוא בסיקרינו ואמר היו היה לשם צעליו ולא חסר עליו שם אדם: מין שבאטיו חמו. כגון עולה בחטאת [בז]: ידעו. שאי אפשר בהקריבה שהחליקן בזמן דמן או באכלתיו או בהקטרותן שזה כליל הוא נאכל: **נתערבו בצבור ומעשה**. שאין להן פדיון שחולק קדושתן על דמיהן ואלו הן לחולין אלא באכלין בזמנן כדמיהם טולן ידעו עד שיוממו ואיחר כל מקום שהוא הוצא יתחלב על מעות הללו ומתורין באכליה ובלבד שיאכלנו בצורות מעשר ובשר שלא ישחוט באיטילן ולא ימכרו באיטילן ולא יקבלו צליטרא דמני הוצא יקח מהן כהמה ויקריבנהו ממין הוצא: גמל וסוילס לאתערב. כלומר אם נתערבו יו ספק בנתערבות: **חזן מן הפסחא והאסא**. שאין ספק בנתערבותן שהחטאת אינה לעולם איל ואסא אינו אלא איל ואסא תמורע הוא או אסא מני חור ידע עד שיוממו ואיחר כל מקום שהוא הוצא יקח אלף כבשה נקבה. אבל חטאת ועולה מתערבין כגון שעיר נשוא בשעיר עולה נדבה וכל שכן חטאות שחלבו שאלו צין ורכים וצין נקבות וכן איל עולת נדבה כבאס: **מאי אפילו**. כיון דרובא דאיסורא לא שזן דימומו: **שומעטו בן סו**. חד איסור בריבוא דהיתרא: **כל פלסורין**. במסכת תמורה: **מני מילי לגטו**. טולן השניין שם אינם אסורים אלא לגטו ומתורין

